

VOORWOORD

Aan het project onderzoek - actie - vorming waarover dit verslag gaat, hebben **23 personen** deelgenomen :

- Anaf Peter (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap);
- Beukeleirs Jan (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap);
- Cleirens Marie-Louise (Centrum Kauwenberg);
- Dekoninck Anne-Marie (Ministère de la Communauté française, Observatoire de l'Enfance, de la Jeunesse et de l'Aide à la jeunesse);
- Duval Elisabeth (La Trame);
- een afgevaardigde van het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten;
- Goris Josée (POD Maatschappelijke integratie, armoedebestrijding en sociale economie);
- Govaerts Rudy (WOTEPA);
- Maniscalci Giusto (Union des Villes et des Communes de Wallonie, section CPAS);
- Molinghen Sophie (SPP Intégration sociale, lutte contre la pauvreté et économie sociale);
- Mouna Khadi (La Trame);
- Passot Liv (OASES, Universiteit Antwerpen);
- Peña-Casas Ramón (Observatoire Social Européen);
- Rodet Nathalie (Centrum Kauwenberg);
- Roesems Truus (Observatorium voor gezondheid en welzijn – Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie Brussel-Hoofdstad);
- Ruyters Christine (Ministère de la Région wallonne, Service des études et de la statistique);
- Snoeks Magda (Recht-Op);
- Struyven Alain (ATD Quart Monde);

- Vandericken Emmanuel (ATD Quart Monde);
- Vanesse Cécile (Luttes Solidarités Travail);
- Van Leemputten Thierry (ATD Quart Monde);
- Verbeke Didier (Luttes Solidarités Travail);
- Verhulsel Patricia (WOTEPA).

Dit project werd begeleid door een **pedagogisch team** dat speciaal hiervoor werd samengesteld. Een medewerker van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting werd voor een kwart time als evaluator gedetacheerd naar het pedagogische team. Het pedagogische team bestond uit:

- Bellens Johan (pedagogische begeleider);
- De Muylder Régis (pedagogische begeleider);
- Meurant Béatrice (administratieve medewerkster);
- Van Hootegem Henk (evaluator);
- Vereecken Frank (coördinator).

* * *

Specifieke **instanties** hebben de **werkzaamheden begeleid**: een stuurgroep en een begeleidingscommissie. Benoit Parmentier heeft deze twee instanties voorgezeten als afgevaardigde van het Beheerscomité van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting. De leden waren (* actieve deelname): Adriaensens Ghislaine* (Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting), Bertholomé Marc* (Franse Gemeenschap), Boigelot Nadine* (La Trame), Casaert Jan (Vlaamse Gemeenschap), Corveleyn Jos (IGOA), De Meyer Magda (senatrice), De Spiegelaere Myriam* (Observatorium voor gezondheid en welzijn van Brussel-Hoofdstad), Ernotte Christophe* (Union des villes et communes de wallonie), Evrard Caroline* (Waals

Gewest), Fontaine Piet* (IGOA), Franzen Franziska (Duitstalige Gemeenschap), Gevers Louis* (IGOA), Goossens Luc* (Universiteit Antwerpen), Horemans Ludo* (WOTEPA), Larmuseau Hendrik* (FOD Sociale zekerheid), Lefèbvre Luc* (Luttes Solidarités Travail), Luyts Bert* (ATD Vierde Wereld), Moras Diane* (Antwerps Platform Generatie-armen), Morris Marc (Vlaamse Gemeenschap), Murges Michael (Duitstalige Gemeenschap), Nicaise Ides (voorzitter van het Beheerscomité), Notredame Luc (Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Nyssens Clotilde (senatrice), Passot Liv* (Universiteit Antwerpen), Peña-Casas Ramón* (Observatoire social européen), Pensis Pascale (Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Piette Mireille (Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten), Pochet Philippe (Observatoire social européen), Rabau Muriel (FOD Sociale zekerheid), Vandebussche Johan* (Kabinet maatschappelijke integratie), Verbeke Didier* (Luttes Solidarités Travail), Verlinden Rika* (afgevaardigde van de directie van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding). De leden van het pedagogische team woonden de vergaderingen van deze twee instanties bij.

Het project werd **financieel** gesteund door de POD Maatschappelijke integratie, de Franse Gemeenschap en het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting. Het Waalse Gewest en de CERA Foundation hebben een bijzondere steun aan de verenigingen verleend.

* * *

Dit verslag gaat over collectieve werkzaamheden en werd op de volgende manier **opgemaakt**:

- de inleiding, de tekst over de doelstellingen en het hoofdstuk over

de methode werden door het pedagogische team geschreven. Deze hoofdstukken belichten de werkzaamheden die aan het project voorafgingen en de voorbereidende fase (deel I);

- het centrale deel, dat verslag uitbrengt over de werkzaamheden van de deelnemers, is samengesteld uit vijf thematische hoofdstukken: financiële aspecten, arbeid en tewerkstelling, uitoefening van rechten, menselijke gevoelens en algemene beschouwingen. Dit deel werd door de deelnemers aan het project gezamenlijk geschreven volgens een werkwijze die in het deel over de methode wordt beschreven (deel II);
- de evaluatie werd door het pedagogische team geschreven en meer bepaald door de evaluator; de besluiten werden door het pedagogische team geschreven. (deel III);
- de samenvatting werd door het pedagogische team geschreven (deel IV).

Alle deelnemers hebben het hele verslag kunnen lezen en commentariëren. Het verslag werd op 19 januari 2004 aan de leden van de begeleidingscommissie van het project onderzoek - actie - vorming voorgelegd.